

Normes bàsiques de qualitat

RA 1: Caracterització de les normes bàsiques de qualitat, així com les Normes d'higiene i de Seguretat Biològica aplicables als laboratoris de cultius cel·lulars, relacionant-les amb el treball a realitzar.

henarvaldanzo@ipompeufabra.com

Concepte de qualitat

Definició

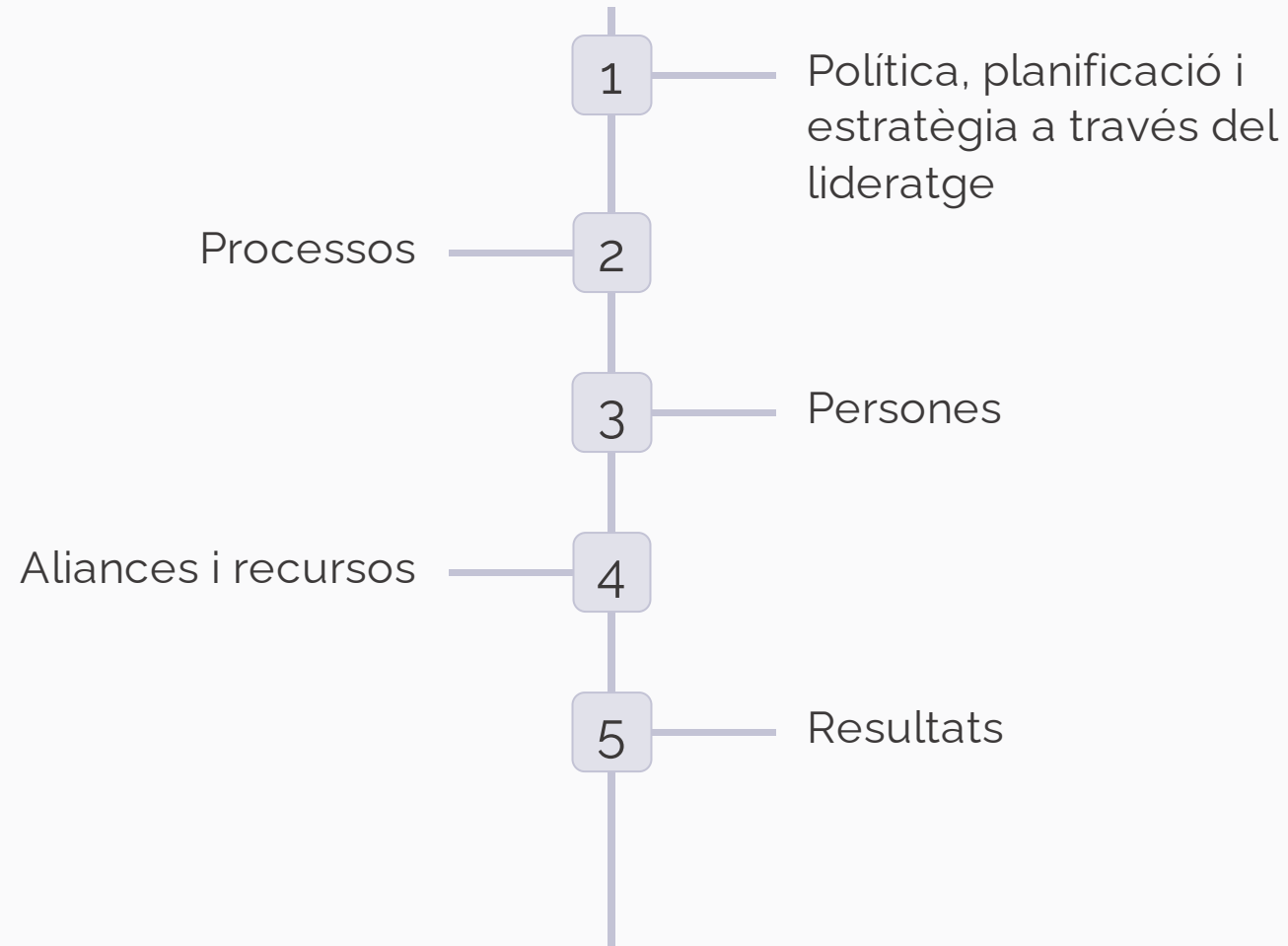
Segons els experts en qualitat hi ha diverses definicions del concepte, que es modifiquen o reconstrueixen al llarg del temps:

- "És un alt grau d'acompliment dels requeriments determinants" (Crosby)
- "S'aconsegueix mitjançant l'adequació a l'ús que el client fa del nostre servei" (Juran)
- "És la satisfacció del client" (Deming)
- "És l'amplitud de la discrepància o diferència entre les expectatives dels clients i les seves percepcions" (Zeithman, Parasuraman i Berry).

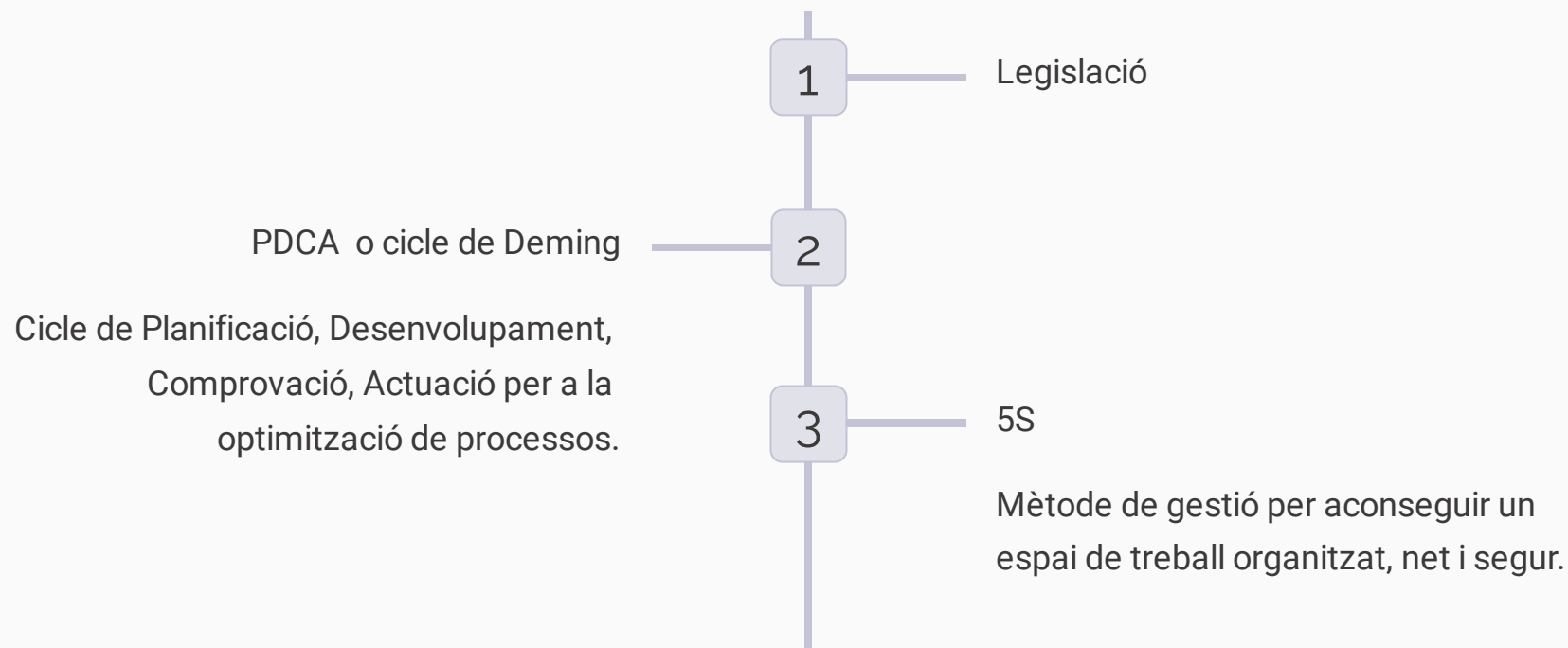
Bases de la qualitat:

- Satisfacció de les necessitats:
  - Expectatives coincidents o no amb els objectius de les polítiques públiques.
  - Consideració del ciutadà com a persona individual.
  - Ús previst (o no) dels serveis.
- Establiment a l'interior de l'organització:
  - Acompliment d'objectius (implementació de les polítiques públiques i el seu impacte).
  - Eficàcia i eficiència dels processos de producció del servei.

Fonaments bàsics d'un sistema de qualitat

Eines bàsiques d'un sistema de qualitat

Normes de qualitat en funció de l'activitat a desenvolupar

Normas en el sector alimentario

Entre las normas más importantes se encuentran la ISO 22000, BRC, IFS y GLOBAL GAP.

Normas en el sector de la construcción

El control de calidad en la construcción se rige por normas como ISO 9001, ISO 14001 o AENOR.

Normas en el sector de la investigación

Se utilizan normas ISO como la 17025 para el control de calidad y la gestión de laboratorios de ensayo y calibración.

Normes de qualitat en funció de l'activitat a desenvolupar

1

Comprendre l'activitat

2

Investigar les regulacions Locals i nacionals

3

Consultar organismes de normalització

4

Conversar amb experts i professionals

5

Avaluar riscos i seguretat

6

Considerar Normes de qualitat Internacional

7

Consultar a assessors legals i consultors de qualitat

8

Actualitzar i mantenir-se informat

Normes de qualitat per a laboratoris de recerca

- ISO 17025: Norma internacional que estableix requisits generals per a la qualitat i la competència tècnica dels laboratoris.
- Calibració
- Acreditació
- Control de qualitat
- Validació de mètodes
- Rastreabilitat
- Mostreig
- Documentació
- Auditories i revisió interna
- Gestió de riscos
- Ètica i seguretat
- Millora contínua

ACTIVITAT 1

Sistema de gestió ambiental (SGA)

- 1 Política ambiental
- 2 Identificació de Aspectes ambientals
- 3 Requisits legals i reglaments
- 4 Objectius i metes ambientals
- 5 Planificació i programa de gestió ambiental
- 6 Implementació i operació
- 7 Seguiment i mesura
- 8 Revisió per la direcció
- 9 Auditories i inspeccions ambientals
- 10 Comunicació i participació
- 11 Millora continua

RESUM sistema de gestió ambiental (SGA)

1 Planificació ambiental

Anàlisi dels impactes ambientals i establiment d'objectius per a minimitzar-los.

2 Implementació i operació

Compliment dels requisits legals i establiment de programes de control ambiental.

3 Verificació ambiental

Realització d'auditories i revisions per comprovar el compliment de les normes.

4 Revisió i millora

Continua millora del SGA, identificant oportunitats de millora i establint plans d'acció.

ACTIVITAT 2- MUDAs

Bones pràctiques de laboratori

- Reial Decret 822/1993, de 28 de maig, que estableix els principis de bones practiques de laboratori i la seua aplicació en la realització d'estudis no clínics sobre substàncies i productes químics.
- Reial Decret 1369/2000, de 19 de juliol, pel qual es modifica el Reial Decret 822/1993, de 28 de maig, que estableix els principis de bones practiques de laboratori i la seua aplicació en la realització d'estudis no clínics sobre substàncies i productes químics.
- Reial Decret 2043/1994, de 14 d'octubre, sobre inspecció i verificació de bones practiques de laboratori.
- Orde de 14 d'abril de 2000, per la qual s'adapten al progrés tècnic els annexos del Reial Decret 2043/1994, de 14 d'octubre, sobre inspecció i verificació de bones practiques de laboratori.
- Formulari "Sol·licitud d'Inspecció de Bones Pràctiques de Laboratori".

LLEGIR I FER ESQUEMA REAL DECRET 1369/2000

Bones pràctiques en el Laboratori

1. Direcció i personal de laboratori

2. Programa d'assegurament de la qualitat

3. Instal·lacions

4. Eines, materials i reactius

5. Sistemes experimentals

6. Productes d'assaig i de referència

7. Procediments normalitzats de treball (PNT)

8. Realització de l'estudi

9. Resultats d'informes

10. Emmagatzematge de registres i materials

LLEGIR BPL EN CULTIUS CEL·LULARS

Plans normalitzats de treball (PNT)

Un PNT és un document que descriu els procediments i pautes a seguir per a realitzar una activitat de manera estandarditzada i eficient.

En este PNT se detallen los pasos, los recursos necesarios y las medidas de seguridad a tomar.

Per crear un PNT cal seguir una serie de passes:

- Identificar la feina o procés a documentar
- Identifica l'objectiu
- Documenta els passos i procediments
- Inclou qualsevol informació rellevant
- Especifica responsabilitats
- Estableix criteris de qualitat i medicació (si és aplicable)
- Revisió i aprovació
- Distribució i comunicació
- Entrenament
- Manteniment i actualització

ÍNDEX PER A UN PNT

▼ Títol

Clar i descriptiu que identifiqui la feina o procés que es documenta

▼ Número de versió i data

Cada PNT ha de tenir el seu número de versió i data de revisió per facilitar el seguiment de les actualitzacions i canvis

▼ Objectiu

Una declaració breu que expliqui el propòsit o l'objectiu de la feina o procés que es descriu en el PNT.

▼ Abast / "alcance"

Un descripció clara de les situacions o circumstàncies en les que s'aplica el PNT i de les que no s'aplica.

▼ Definicions

Qualsevol terme o acrònim tècnic utilitzat en el PNT ha de definir-se de manera clara i concisa.

▼ Responsabilitats

Identificació de les persones o rols responsables de portar a terme cada pas del procediment.

▼ Materials i recursos

Una llista dels materials, equips i recursos necessaris per dur a terme la feina, incloent quantitats i especificacions si cal.

▼ Passes o instruccions

Una descripció detallada i seqüencial de les passes que s'han de seguir per realitzar la feina. Cada pas ha de ser clar i precís.

▼ Precaucions de seguretat

Qualsevol precaució o mesura de seguretat que s'hagi d'observar durant la realització de la feina, com l'ús d'equip de protecció personal, manipulació de substàncies perilloses, etc.

▼ Control de qualitat

Criteris de qualitat i estàndards que s'han de complir durant l'execució de la feina, si es aplicable.

▼ Registre de la documentació

Especificació de quina informació s'ha de registrar durant la realització de la feina i com s'ha de fer. Això pot incloure dades, signatures, dates, etc.

▼ Referències

Qualsevol document, estàndard o referència tècnica rellevant que s'utilitzi com a base pel PNT

▼ Annexos i apèndixs

Informació adicional o documents relacionats que puguin ser necessaris per la feina, com formularis, diagrames, gràfics, taules, etc.

▼ Revisió i aprovació

Les signatures de les persones responsables de la revisió i aprovació del PNT, incloent la data d'aprovació.

▼ Número de revisió i data de revisió

Un sistema per identificar la versió actual del PNT i la data en que es va realitzar l'última revisió.

▼ Historial de canvis

Un registre de totes les modificacions i actualitzacions realitzades en el PNT al llarg del temps, incloent dates i descripcions dels canvis.

▼ Distribució

Una llista de les persones o departaments pels que es distribuirà el PNT i com es mantindrà disponible per la seva consulta.

▼ Formulari de control de canvis

Un espai on es poden registrar futures modificacions al PNT, incloent la justificació de cada canvi i la signatura del responsable de la modificació

Normes de Correcta Fabricació

Buenes Práctiques de Fabricació

Les GMP s'utilitzen per demostrar que els productes han sigut fabricats de forma adequada pel seu ús previst.

GMP per laboratoris de producció cel·lular en l'elaboració de medicaments

Conjunt de regulacions i directrius dissenyades per garantir la qualitat, seguretat i eficàcia dels productes farmacèutics que involucren cultius cel·lulars.

Normes de correcta fabricació per a laboratoris de producció cel·lular en l'elaboració de medicaments

- 1 Qualitat i seguretat del producte
- 2 Documentació i registre
- 3 Validació de processos
- 4 Control de contaminació
- 5 Capacitació del personal
- 6 Gestió de materials i reactius
- 7 Seguiment i control ambiental
- 8 Calibració i manteniment d'equips
- 9 Auditories i avaluacions regulars
- 10 Compliment normatiu
- 11 Seguretat del personal
- 12 Millora continua

ACTIVITAT 4

Seguretat biològica en cultius cel·lulars

Barrera de contenció primària

Mitjans de cultiu i condicions adequats, aïllament i control de la ventilació, esterilització del material i les deixalles.

Procediments operatius estàndard

Documents controlats que descriuen el que s'ha de realitzar un assaig o feina específica per garantir la qualitat i seguretat.

Normes de seguretat biològica

Inclouen la classificació de laboratoris, la formació del personal, la seguretat personal i la notificació immediata d'accidents

Seguretat biològica en cultius cel·lulars

Normes d'accés

Accés restringit

Identificació

Prohibició de menjar i beguda

Prohibició de maquillatge i joies

Normes de vestimenta

Bata de laboratori

Roba de màniga llarga

Guants

Barret o xarxa pel cabell

Calçat tancat

Ús d'equips de protecció específics

Ulleres de seguretat

Mascareta o respirador

Equips de protecció específics

Higiene personal

Rentat de mans

No menjar, beure ni fumar

Pràctiques d'higiene

Normes de prevenció de riscos biològics en el laboratori

- Accés restringit
- Ús d'equips de protecció personal
- Manipulació d'agents biològics perillosos
- Rentat de mans
- Segregació de materials
- Identificació de riscos
- Notificació d'incidents
- Pràctiques d'higiene personal
- Desinfecció de superfícies i equips
- Eliminació de residus

A més, tenim un manual de bioseguretat al laboratori proporcionat per la OMS.

Manual de bioseguretat al laboratori- OMS

- Guia essencial per aquells que treballen en laboratoris que utilitzen agents infecciosos perillosos.
- S'estableixen les normes i procediments per a la prevenció de l'exposició accidental i la alliberació d'aquests agents.

Manual de bioseguretat al laboratori- OMS

Per tal d'interpretar i aplicar el manual de bioseguretat cal:

- Familiaritzar-se amb el contingut
- Identificar els nivells de bioseguretat (NBS)
- Comprendre les pràctiques i tècniques de laboratori
- Gestionar els materials i residus biològics
- Implementar mesures de control de contaminació
- Formació i capacitació
- Compliment amb les normes locals
- Tenir un pla de resposta a emergències
- Manteniment i control de registres
- Revisió i actualització

Manual de bioseguretat al laboratori- OMS

Classificació de laboratoris

- Nivell 1 (BSL-1)
- Nivell 2 (BSL-2)
- Nivell 3 (BSL-3)
- Nivell 4 (BSL- 4)

Principis de bioseguretat

- Avaluació de riscos
- Control d'accés
- Protecció personal (EPI)
- Pràctiques de treball segures
- Contenció de l'agent

Gestió de residus i descontaminació

El manual detalla com gestionar de manera segura els residus biològics i químics, i com descontaminar superfícies i equips per evitar la propagació d'agents infecciosos.

Transport i enviament de mostres

Formació i capacitació

Exercicis de simulacre